

Factsheet WP4 – ronde 2, versie 28 mei 2020

Conclusies gebaseerd op interviews onder een cohort van 16 personen in de periodes 1-6 mei en 18-22 mei 2020, aangevuld met 15 respondenten in de periode 18-22 mei 2020.

Versoepeling maatregelen zorgt voor toegenomen complexiteit in dagelijks leven

Belangrijkste bevindingen over de versoepelingen van maatregelen

- De veelheid aan nieuwe regels zorgt voor verwarring onder mensen; wat mag wel en wat niet?
- Veel mensen houden zich goed aan de regels, maar gunnen zichzelf vaker fysieke nabijheid
- Mensen zijn bang dat anderen niet goed met de nieuwe vrijheden kunnen omgaan
- Sommige mensen kiezen voor zelfopgelegde vrijheidsbeperkingen

Aangekondigde versoepelingen positief ontvangen

De versoepelingen en de Routekaart voor de komende maanden zijn door de geïnterviewde mensen grotendeels positief ontvangen. De versoepelingen worden ervaren als een eerste stap die gemaakt kan worden op basis van de ontwikkelingen van de cijfers. Mensen geven aan dat de persconferenties steeds beter te volgen zijn en dat ook het taalgebruik duidelijker is geworden.

Versoepeling regels leidt tot meer complexiteit en daarmee verwarring

Ondanks de duidelijke vorm van de aankondigingen over de maatregelen en versoepelingen, zorgt de veelheid aan nieuwe regels ook voor verwarring onder mensen. Bij sommige bestaat er een behoefte aan meer onderbouwing, terwijl anderen de informatie inconsistent en onduidelijk vinden. Waarom is een mondkapje in het OV bijvoorbeeld verplicht vanaf 1 juni en niet per direct? En waarom mogen sportscholen later open dan andere plekken waar veel mensen samenkomen, zoals restaurants, musea en bioscopen? Daar waar de maatregelen voor mensen minder eenduidig zijn, ontstaat ruimte voor interpretatie. Of die ruimte vervolgens gebruikt wordt, is vooral afhankelijk van de motivatie en risicoperceptie van mensen.

Versoepelingen leiden langzaam tot wat meer ontspanning

De eerste ronde van versoepelingen die zijn doorgevoerd heeft voor veel van de geïnterviewde mensen nog geen groot effect op hun dagelijks leven. Dit komt omdat de versoepelde maatregelen die nu gelden niet op iedereen van toepassing zijn (denk aan mensen zonder jonge kinderen of bekenden in een verpleeghuis).

Desalniettemin zijn de meeste mensen blij met de versoepelingen. Meer bewegingsvrijheid was nodig in hun ogen. Zij gaan weer naar de kapper, schoonheidsspecialist of fysiotherapeut. Verder is de behoefte aan fysieke nabijheid groot, hoewel sommige mensen aangeven dat andere vormen van sociale contacten ook bevallen. Wandelen is bijvoorbeeld een leuk alternatief voor een terrasje pakken. Veel mensen zouden graag willen dat de rust op straat die ontstaan is in de eerste weken van de maatregelen juist wat blijvender is.

Gevoel van angst nog niet verdwenen

Er is ook een groep mensen die aangeven dat de versoepelingen nog wel uitgesteld hadden mogen worden. Vooral omdat zij bang zijn dat anderen niet goed met de nieuwe vrijheden kunnen omgaan.

Zij uiten hun zorgen over een toename van het aantal besmettingen wat hier het gevolg van zou kunnen zijn. Mensen die inschatten dat het risico om zelf besmet te raken is toegenomen, kiezen voor zelfopgelegde beperkingen van bepaalde nieuwe vrijheden. Deze mensen geven aan voorzichtig te zullen blijven, maatregelen na te blijven leven – en dan soms verwijzend naar de maatregelen zoals ze golden voor de versoepelingen. Dus nog even niet naar de kapper, sporten of het café, maar juist zoveel mogelijk thuis blijven.

Opvallend is dat verreweg de meeste mensen aangeven zich nog steeds goed aan de (geldende) regels te houden. Maar dat zij ook in hun omgeving waarnemen dat de regels door anderen steeds vaker worden overtreden, vooral het houden van 1,5 m afstand. Dat leidt bij mensen tot irritatie en soms ook angst ten aanzien van het gedrag van de bevolking. Het zorgt ook voor een afname van het vertrouwen in de onderlinge solidariteit.